

gehouden door het hek, maar dichtër naast zijn liggen schuiven kon. Dan lei zij somtijds haar oude, bevend-dunne vingers op het onrustig koortse-gloeien van zijn af-geziekte, breede, grove hand en hield die vast of streelede week een kalm-liggen in zijn onbewuste woelen en fluisterde met lief-getoonde woorden, alsof zij zorgde voor een kind, de belofte, dat hij beter worden zou, wanneer hij pijn-benauwend angstig klaagde. Wanneer ik 's morgens bij mijn rondgang, alles na-keek en luisterde naar wat de zaal-verpleegster me fluisterend vertelde, bleef zij beweegloos aan het voeten-einde van het bed staan en keerde beurte-lings het starend angsten van haar oogen naar de verpleegster en naar mij, om te begrijpen wat ons spreken zou bedoelen. Dan nam ik, voor ik verder de visite maakte, haar apart en vertelde, voorzichtig zoekend naar de woorden, wat ik er van dacht, een warreling van zinnen, die ik wist, dat zij niet kon begrijpen en waar ik altijd aan het eind de hoop liet vagen, dat hij misschien wel beter worden zou. Maar hij ging zachtjes achteruit. Zij zag het even goed als ik, maar bleef zich steeds de leugen voor-bedriegen. dat hij weêr kon herstellen. Eén dag juist vóór de verjaardag van de stichting, is hij dood gegaan.

Den volgenden ochtend vond ik haar, als vroeger, op haar zaal. Alleen zat zij nog eenzamer verwijderd van de anderen en staarde met droge, brandend-pijne oogen voor zich uit. Toen zij mij zag, floersde op eens een tranen-vochtheid voor haar zien en ik vond het beter haar dezen dag niet aan te spreken en ging stil-groetend langs haar heen.

Den dag daarna, zou de begrafenis ge-beuren. Toen ben ik naar de zaal gegaan

en heb haar meê-genomen naar mijn kamer, waar 's morgens altijd de loopende patienten komen, en heb haar naast mij voor het venster op een stoel gezet, opdat zij de begrafenis zou zien. En even later donkerde het kleine stoetje uit het werkhuis. Eerst langzaamde het smalle, laag-kleine wagentje, getrokken door één paard de poort uit en toen, na kort en ongeduldig wachten van den koetsier, onverschilligden de vier oude mannetjes aan, en stumperden moeilijk-stappend achter het traage voort-gaan meê. Het was een zonne-gouden najaars-dag, die zacht een wazend toover-glanzen uit het nevel-tenger blauwen van den hemel weefde. En in een teêre goudheid, wonder-kleurend een roerloos-stille webbe van droom-geheimend licht, daalde de stoet de straat door en verdween. Toen stond zij zwijgend van het venster heen en stapte naar de deur, het zenuw-trillen, dat langs haar lippen beefde, vast-dwingend in het strakken van haar mond. Maar plotseling zich keerend naar mijn naast haar gaan, greep zij mijn arm zwak-klemmend naar omhoog en zoende zacht mijn hand in zwijgend dankbaar-voelen.

Een dag of wat heeft zij nog op de zaal geleefd. Maar zij was niet meer dezelfde als vroeger. Er was iets uit haar heen, zij had iets doods, iets neêr-gedofds gekregen, alsof zij plotseling was uit-gebluscht. Toen is zij naar de zieken-zaal gebracht en is er nog een korten tijd verpleegd. Steeds lag zij stil, zij sprak niet, at niet meer en is heel langzaam, onbewust wat rondom haar gebeurde, heen-geleefd.

Toen ik van morgen op de zaal kwam, was zij dood.

Chernex, Nov. 1909.

